

INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

Otwarte Centrum Szyfrów Enigma upamiętnia poznańskich kryptologów

„ODKRYJ UKRY73” – rzucają odwiedzającym wyzwanie twórcy Centrów Szyfrów Enigma im. M. Rejewskiego, J. Różyckiego, H. Zygalskiego, które zostało oficjalnie otwarte 24 września 2021 roku w Collegium Martineum przy ul. Św. Marcin 78 w Poznaniu. W inauguracji uczestniczył Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego.

- Partnerstwo, które udało się nam stworzyć, między miastem, uniwersytetem i województwem, przynosi dzisiaj bardzo pożądaný efekt. Od momentu odsłonięcia pomnika poświęconego kryptologom, znajdującego się nieopodal, poprzez sprowadzenie prochów pułkownika Ciężkiego, stworzenie objazdowej wystawy, która odwiedziła już 48 miejsc na całym świecie, nadszedł czas, aby zakotwiczyć na stałe w tym historycznym miejscu – tłumaczył Marszałek Marek Woźniak. Marszałek przypomniał, że pierwotnie Centrum Szyfrów Enigma nazywano Muzeum Enigmy. – Ale nie chodziło wyłącznie o przypomnienie zdjęć, czy artefaktów dotyczącej tej historii, ale stworzyć wokół tego opowieść edukacyjną, która zainspiruje do obcowania z kryptologią, matematyką i informatyką młodych ludzi. To główne zadanie tego miejsca – mówił.

Marek Woźniak dodał, że historia objazdowej wystawy poświęconej poznańskim kryptologom jeszcze się nie zakończyła. Ma ona jeszcze zagościć w Argentynie, czy Arabii Saudyjskiej. Marszałek dodał też projekt powstania Centrum Szyfrów był jednym z kluczowych w kontekście unijnego wsparcia finansowego. – Uznaliśmy, że był on także ważny dla regionu, że należy go sfinansować bez procedury konkursowej – tłumaczył.

Lokalizacja Centrum Szyfrów im. M. Rejewskiego, J. Różyckiego i H. Zygalskiego nie jest dziełem przypadku. To właśnie w stolicy Wielkopolski w 1929 r. uruchomiono kurs kryptologii, który w niebywały sposób wpłynął na historię Polski, Europy i świata. Podczas poznańskiego kursu poznali się trzej wybitni młodzi matematycy – późniejsi pogromcy kodu Enigmy. Sam budynek Centrum stoi zaś w miejscu przedwojennej siedziby filii Biura Szyfrów Wojska Polskiego zatrudniającej najzdolniejszych uczestników kursu. Nie ma więc w Polsce drugiego miejsca, w którym historia złamania najważniejszego szyfru w dziejach wybrzmiałaby równie mocno.

Projekt Centrum został zrealizowany przy wsparciu marszałkowskich środków unijnych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, a wartość dofinansowania to blisko 10,4 mln zł.

Prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak podkreślał, że pamięć historyczna jest istotna. – Działania, które pokażą naszym dzieciom i młodzieży, ale też utrwalą wśród dorosłych zasługi naszych, poznańskich naukowców w wielkim zwycięstwie nad III Rzeszą. Mam nadzieję, że to muzeum, a za chwilę Muzeum Powstania Wielkopolskiego będzie dawało możliwość zapoznania się z pięknymi kartami naszej historii – mówił Prezydent Poznania.

Centrum Szyfrów Enigma jest marką Poznańskiego Centrum Dziedzictwa, miejskiej instytucji kultury. Zgodnie z hasłem – „Prawdziwa historia. Wyzwanie dla umysłu” – na multimedialnej, nowoczesnej ekspozycji opowiada historię złamania przez polskich kryptologów: Mariana Rejewskiego, Henryka Zygalskiego i Jerzego Różyckiego szyfrów niemieckiej maszyny Enigma.

Opowiada mało znaną historię sukcesu polskich matematyków. Upowszechnia ją i osadza w historii szyfrów oraz zmian technologicznych na świecie. Misją Centrum jest prowadzenie zajęć edukacyjnych, kulturalno-naukowych i animowania społecznej aktywności w centrum miasta. Ułożona chronologicznie

ścieżka zwiedzania składa się ze stanowisk poświęconych historii oraz stanowisk edukacyjnych. Większość z nich zaopatrzona jest w aplikacje umożliwiające zgłębianie wiedzy na dwóch poziomach zaawansowania. Zwiedzający będą mogli zapoznać się z historią kryptografii oraz przejść podstawowy kurs szyfrowania. Goście będą mieli możliwość zaszyfrować wiadomość m.in. przy użyciu atramentów sympatycznych czy cylindra Jeffersona. Ponadto, omówiona zostanie rola Poznania i związanych z miastem matematyków, a także budowa enigmy oraz wydarzenia II wojny światowej.

Centrum Szyfrów Enigma to jednak nie tylko ekspozycja. Ważną rolę odgrywa również Mediateka, autonomiczna część placówki, adresowana do osób pragnących poszerzyć swoją wiedzę na temat historii złamania szyfrów Enigmy. W Mediatece gromadzone są wszelkiego rodzaju materiały cyfrowe i książkowe na ten temat.

Przywracanie pamięci o dziele polskich kryptologów przyspieszyło od momentu odsłonięcia w 2007 roku, z udziałem Marszałka Marka Woźniaka, pomnika poświęconego Henrykowi Zygałskiemu, Marianowi Rejewskiemu i Jerzemu Różyckiemu.

Od tego czasu Samorząd Województwa Wielkopolskiego jest mocno zaangażowany w konkretne działania promujące „sukces kryptologiczny”. Jednym z nich jest wystawa „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”. W Polsce była prezentowana już 15 razy, a na całym świecie – w dziewięciu wersjach językowych – dotarła do 48 miejsc. Bruksela, Breda, Ispra, Rennes, Mediolan, Rzym, Bletchley Park, Lizbona, Belgrad, Ottawa, Montreal, Waszyngton DC, Nowy Sad, Kluż Napoka, Bukareszt, Kiszyniów, Sorocca – to tylko część, w których mieszkańcy mogli zapoznać się z dokonaniem poznańskich kryptologów.

Zasługującym na szczególną uwagę wydarzeniem było sprowadzenie z Kornwalii do Polski prochów Pułkownika Maksymiliana Ciężkiego, Wielkopolanina, który zdecydował o zastosowaniu metod matematycznych w dekrypcie.

Współpraca z Sir Dermotem Turingiem, który dzięki współpracy z dr. Markiem Grajkiem i Samorządem Województwa Wielkopolskiego podkreślił rolę Polaków w złamaniu kodów Enigmy w swojej książce „X, Y, Z. Prawdziwa historia złamania szyfru Enigmy”. W 2019 roku Sir Dermot Turing – z inicjatywy własnej Marszałka Województwa – odznaczony został Odznaką Honorową Za Zasługi Dla Województwa Wielkopolskiego.

Popularyzacji osiągnięć kryptologicznych służyła także m.in. międzynarodowa gra kryptologiczna pn. „theCodebreakers.eu”.

Informacje o wielkopolskich inicjatywach popularyzujących osiągnięcia polskich kryptologów zebrane są na stronie www.enigma.umww.pl

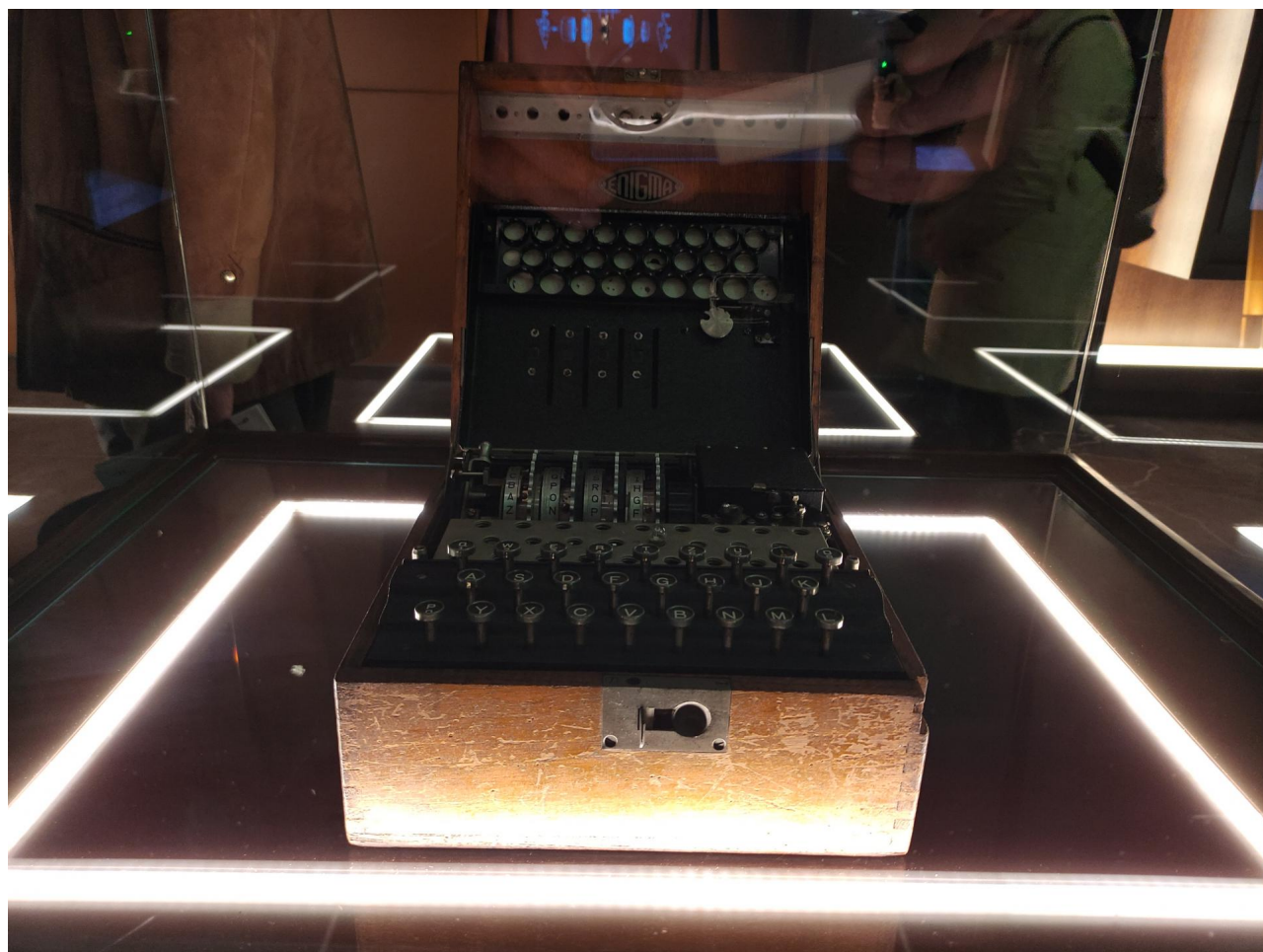

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie